

RICHTLIJN MACHTIGING WERKEN AAN WATERLOPEN EERSTE CATEGORIE

De bedding van een onbevaarbare waterloop wordt geacht toe te behoren aan de beheerder ervan (art. 16 Wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen, hierna genoemd WET). Wanneer een derde werken aan deze bedding wil uitvoeren (ook al zijn deze achteraf niet zichtbaar, zoals bijvoorbeeld een onderboring ervan) dan dient hiervoor een machtiging (lees: vergunning, toestemming) aangevraagd te worden bij de beheerder van de waterloop (art. 12 en 14 WET). Zo een machtiging is steeds precair en kan te allen tijde worden aangepast of ingetrokken onder meer indien niet aan de gestelde voorwaarden werd voldaan of indien werken aan de waterloop dit vereisen, ook al zijn die louter het gevolg van een wijziging in het (water)beleid. Het toegestane (kunst)werk dient na uitvoering ervan steeds onderhouden (en eventueel hersteld) te worden door de houder van de machtiging. Bij nalatigheid kan de beheerder van de waterloop dit doen en de kosten hiervan verhalen (art. 9 WET).

De buitendienst van de afdeling Operationeel Waterbeheer dient minstens 10 dagen vóór de aanvang van de werken schriftelijk op de hoogte gebracht te worden van de begindatum en de vermoedelijke einddatum van de werken:

Buitendienst Oost-Vlaanderen: Raymonde de Larocheaan 1, 9051 Sint-Denijs-Westrem

Buitendienst West-Vlaanderen: Zandvoordestraat 375, 8400 Oostende

Buitendienst Antwerpen: Lange Kievitstraat 111 - 113 bus 64, 2018 Antwerpen

Buitendienst Vlaams-Brabant: Terbankstraat 22, 3000 Leuven

Buitendienst Limburg: De Schiervellaan 7, 3500 Hasselt

Verkrijgen van een machtiging voor het werken aan de waterloop

Naargelang het soort werk dient volgende werkwijze gevolgd:

1. Het werk vereist een stedenbouwkundige vergunning

De procedure tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning dient te worden doorlopen. Wanneer een gunstig advies werd uitgebracht door de VMM in het kader van deze aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, dan geldt dit tevens als machtiging, zo niet dient de aparte procedure gevolgd (zie verder). Gezien de Vlaamse Milieumaatschappij evenwel eigenaar is van de bedding van de waterloop van eerste categorie dient voor het gebruik van haar eigendom (de bedding) toelating verkregen. De aanvrager dient hiervoor geen verder stappen te ondernemen, deze toelating zal hem automatisch bezorgd worden. Voorwaarde is evenwel dat de VMM moet kunnen beoordelen of voldaan wordt aan de minimumrichtlijnen voor volgende types van werken (niet limitatief),

- **Dwarsen van een waterloop in open sleuf:** hieronder vallen alle werken waarbij de waterloop gedwarst wordt met een leiding, buis, kabel in open sleuf. Deze uitvoeringswijze wordt echter enkel toegestaan onder specifieke omstandigheden (met name wanneer een onderboring technisch of financieel niet haalbaar is).
  - **minimale vereisten:**

De leiding dient zich op een diepte van minimum 1,5 keer de diameter van de te plaatsen leiding te bevinden met een absoluut minimum van 1 m onder de vaste bodem van de waterloop. De waterafvoer dient te allen tijde verzekerd te blijven.
- **Bouwen van een duiker/overwelfen van een waterloop:** overwelfingen worden in principe niet meer toegestaan. Enkel onder specifieke omstandigheden kan hier van afgeweken worden (met name voor het verlenen van toegang wanneer dit via andere wijze niet mogelijk blijkt).
  - **minimale vereisten:**

De duiker dient tegen achterloopsheid beschermd te worden door middel van minimum 1 m, maximum 2 m breuksteenmetselwerk langs de 4 zijden.
- **Bouwen van een brug:** bij het bouwen van een brug kan het noodzakelijk zijn de fundering van de brug en aldus het talud van de waterloop te verstevigen. De keuze van de oeverversteviging is specifiek per geval en dient duidelijk gemotiveerd te worden in de aanvraag.
  - **minimale vereisten:**

Bruggen in hout zijn onbehandeld en minstens alle tropisch hardhout moet voorzien zijn van een FSC of PEFC-label.

De totale lengte aan te brengen versterkingen kan nooit meer bedragen dan de breedte van de brug + 2 meter op- en afwaarts en dit langs beide zijden.

- **Aanbrengen van oeverversteving:** de keuze van oeverversteving is specifiek per geval en dient duidelijk gemotiveerd te worden in de aanvraag.
  - **minimale vereisten:**

De voorkeur gaat steeds uit naar een natuurvriendelijk type. Het oorspronkelijk dwarsprofiel wordt gerespecteerd en de lengte bedraagt nooit meer dan strikt noodzakelijk.
- **Bouwen van een overstort of een grotere lozingsconstructie** (lozing onderworpen aan de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratie- en buffervoorzieningen).
  - **minimale vereisten:**

De overstort of lozingsconstructie dient voorzien te zijn van een terugslagklep en kan in het talud ingewerkt worden via een prefab kopmuur of door de lozingsconstructie te beschermen tegen achterloopsheid door middel van een oeverversteving met palen + kokosrol (eventueel steenbestorting) + inzaaien (eventueel vooraf ingezaaide grasmat). Bij beperkte breedte van de waterloop kan geopteerd worden om ook de overzijde op dezelfde wijze te beschermen.

In verstedelijkte omgeving kan geopteerd worden voor een oeverversteving met kantplank en steenbestorting, doorgroeitiegels (riettegels, geen grasdallen of mutategels) of breuksteenmetselwerk. De oeverversteving mag nooit meer bedragen dan de breedte van lozingsconstructie + 2 meter op- en afwaarts.

2. Het werk vereist geen stedenbouwkundige vergunning

Indien het werk geen stedenbouwkundige vergunning vereist of een negatief advies werd bekomen bij de stedenbouwkundige vergunning of de voorwaarden opgelegd in het gunstig advies niet werd opgenomen in de stedenbouwkundige vergunning dan dient nog steeds een machtiging via een aparte procedure aangevraagd te worden.

Volgende types worden onderscheiden (niet limitatief):

- **Dwarsen van een waterloop:** hieronder vallen alle werken waarbij de waterloop gedwarsd wordt met een leiding, buis, kabel,... zonder dat aan de bedding van de waterloop geraakt wordt met name via onderboring of via bevestiging aan of inwerking in een bestaand kunstwerk dat de waterloop overspant. Gewone bovengrondse kruisingen worden niet meer toegestaan.
  - **minimale vereisten:**

Bij een onderboring dient de leiding zich op een diepte van minimum 1,5 keer de diameter van de te plaatsen leiding te bevinden met een absoluut minimum van 1 m onder de vaste bodem van de waterloop.

Bij bevestiging aan een bestaand kunstwerk mag de doorstroomsectie niet verminderen (hoogwaterafvoer).
- **Overspanning van een waterloop:** hieronder wordt verstaan het (ver)bouwen van een brug, duiker,... zonder dat aan de bedding van de waterloop geraakt wordt (fundering ligt buiten de bedding, de sectie van de waterloop verandert niet).
  - **minimale vereisten:**

De doorstroomsectie mag niet verminderen (hoogwaterafvoer).
- **Aanbrengen van oeverversteving:** de keuze van oeverversteving is specifiek per geval en dient duidelijk gemotiveerd te worden in de aanvraag.
  - **minimale vereisten:**

De voorkeur gaat steeds uit naar een natuurvriendelijk type. Het oorspronkelijk dwarsprofiel wordt gerespecteerd en de lengte bedraagt nooit meer dan strikt noodzakelijk.
- **Aanleg nieuw klein lozingspunt:** hieronder wordt het aanbrengen van elk lozingspunt van niet- verontreinigd hemelwater verstaan welke vrijgesteld is van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratie- en buffervoorzieningen.
  - **minimale vereisten:**

De buis dient ingewerkt te worden in het talud en desgevallend voorzien van een terugslagklep. De buis wordt afgezaagd gelijk met het talud. Een minimale oeverversteving (max 1 m²) wordt onder de buis aangebracht d.m.v. een doorgroeitegel (riettegel, geen grasdal of mutategel) of breuksteenmetselwerk.
- **Wijziging van een bestaand lozingspunt:** ten gevolge van bijvoorbeeld saneringswerken kan het zijn dat wijzigingen optreden aan een bestaand lozingspunt. Indien dit geen verzwarende voor de waterloop betekent of geen wijzigingen aan het talud met zich meebrengt kan dit ook beschouwd worden als gebruik van het domein.
  - **minimale vereisten:**

nvt.